

vermogen. Het bedrijf moet jaarlijks beoordelen of die boekwaarde nog wel houdbaar is. Deloitte-accountant Jan Hendriks blijkt voor het bedrijfsonderdeel dat betalingen afhandelt (*Payments*) voorzichtiger geworden. Uiteindelijk kon hij er wel mee leven dat CM.com niet afboekte op de goodwill, maar veel ruimte is er niet. De 'headroom', zoals dat in boekhoudjargon heet, is nog maar beperkt. Deloitte schreef een "groter risico waar te nemen op een toekomstige afwaardering".

Iets soortgelijks was te lezen in de controleverklaring van accountant EY bij Signify. Bij de voormalige Philips-dochter en grootste lichtproducent ter wereld was de goodwill van het onderdeel dat vooral ledlichtsystemen verkoopt aan zakelijke klanten dit jaar voor het eerst een kernpunt van de controle. De accountant trok meteen aan de bel. Hij concludeerde dat het risico op een afwaardering groter was geworden. EY wees in het bijzonder op de lastige markt en "de gevolgen daarvan op de bedrijfsprestaties".

DOORVRAGEN

De communicatie van accountants met de opdrachtgever van de boekencontrole, dat wil zeggen de aandeelhouders die de accountantsorganisatie benoemen, stopt niet bij zijn controleverklaring in het jaarverslag. De aandeelhoudersvergadering (ava) is het podium waar de accountant meer kleur moet geven aan het verhaal van zijn controle. Dat geeft hem een bijzondere verantwoordelijkheid de controle kritisch en haarfijn uit te voeren en aandeelhouders ruimhartig te informeren. Sinds dit jaar is bovendien een nieuwe richtlijn van kracht, uitgegeven door beroepsorganisatie NBA, die de accountant een zetje moet geven meer te vertellen tijdens de jaarlijkse ava. Ook hier zijn wat groene scheuten te bespeu-

ren. Aandeelhouders moesten doorvragen, maar dan ging de accountant in een enkel geval ook net wat verder dan zijn voorbereide verhaal.

Zo ging de accountant van CM.com tijdens de ava in gesproken woord bijvoorbeeld iets verder dan op papier. Hij bestempelde de groeiprognozes als "ambitieuze", vooral omdat CM veronderstelt de kosten bij het betaalonderdeel laag te kunnen houden. Volgens de accountant was het rekenwerk van het bedrijf "op het randje". Vorig jaar hield de boekencontroleur zich meer op de vlakke over zijn bevindingen. Hij meldde toen "geen reden te hebben de gehanteerde prognoses voor *Payments* onrealistisch te vinden".

Bij veevoerproducent ForFarmers liet de controlerend accountant van KPMG zich ontvallen dat de goodwill voor de kasstroomgenererende eenheid Nederland wat hem betreft "optimistisch" gewaardeerd is, maar wel binnen de "aanvaardbare bandbreedte". Die mededeling was des te opvallender omdat goodwill niet tot de twee kernpunten van de controle behoorde. Accountants willen zich doorgaans alleen uitspreken over de meest prangende aspecten van de jaarrekening.

De commissaris wil ook aandelen

De commissaris. Controleur, klankbord en werkgever van het bestuur in één. De afgelopen jaren is de functie van toezicht-houder onmiskenbaar geprofessionaliseerd en veeleisender geworden. Natuurlijk zijn omvang, internationale tentakels en complexiteit van het bedrijf medebepalend voor de zwaarte van die rol. Maar of het nu gaat over AEX-bedrijf AkzoNobel, Midkapper Aalberts of PostNL uit de smallcap-index, commissarissen vergaderen vaker en de sessies duren langer. Daar komt

bij dat het werk van de subcommissies van de raad van commissarissen (rvc) meer tijd opslokt. Denk aan de beloningscommissie en de auditcommissie die speciaal belast is met de cijfers, het risicomanagement en intensief contact met de accountant.

Commissarissen krijgen de schijnwerpers vaak op zich gericht omdat zij – als werkgever – het beloningspakket van bestuurders optuigen. Zij staan vol in de wind als aandeelhouders en de publieke opinie bestuursbeloningen als excessief beoordelen of bonussen domweg slecht uitgelegd worden. Maar ze zijn ook verantwoordelijk voor hun eigen vergoeding. Bij liefst 33 bedrijven uit de AEX, AMX en AScX prijkte een nieuw beloningsvoorstel voor de rvc op de agenda van de ava. Dat was exact gelijk aan het aantal plannen voor een herijkte beloningsmethodiek voor de bedrijfsstop.

ANDERE LANDEN

Om de noodzaak van een beloningsrevisie te onderstrepen, wijzen commissarissen steevast op de toegenomen tijdsbesteding en verantwoordelijkheden. Hun eigen beloning blijft achter bij die ontwikkelingen. Uit een eigen studie, waarvoor een gespecialiseerd extern beloningsbureau werd ingevlogen, blijkt dat de beloning veelal achterblijft bij die van vergelijkbare bedrijven. De grotere concerns zeggen bovendien dat het lastiger is doorgewinterde toezichthouders uit het buitenland te strikken. In andere landen verdienen ze doorgaans meer. Dat maakt het volgens bedrijven een stuk moeilijker toezichthouders over te halen een functie bij een Nederlandse beursonderneming te accepteren.

Of dat het hele verhaal is, valt voor buitenstaanders moeilijk te verifiëren. Maar het is niet verwonderlijk dat beleggers zich dit jaar over veel nieuwe beloningsvoorstellen konden uitspreken. De grootste sprong maakt de

DE AFGELOPEN
JAREN IS DE
FUNCTIE VAN
TOEZICHT-
HOUDER
GEPROFESSIO-
NALISEERD EN
VEELEISENDER
GEWORDEN

